

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is f 10.— rec. voor Soerabaya, en f 12.— rec. franco per post.

PRIJS DER ADVERTENTIE

De prijs der ADVERTENTIE is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 53.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA.

1853.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHÉ COURANTEN.

van den 1sten tot den 21sten December 1853 No. 101-102.

Civiel Departement.

GESTELD:

Ter beschikking van den assistent-resident van Benkoelen, J. E. van den Bor en A. Prijs van der Hoeven.

BENOEMD:

Tot diene bij het boschwezen op Java, J. Prins, thans opziener der tweede klasse van den waterstaat en 's lands gebouwen.

Militair Departement.

ONTHEVEN:

Op zijn verzoek, eervol, van de verdere vervulling der betrekking van lid van de directie van het verhoogd militaire pensioenfonds, de chef over de geneeskundige dienst dr. W. Bosch.

BENOEMD:

Tot chef over de geneeskundige dienst (kolonel), de dirigerend officier van gezondheid der eerste klasse G. Wassink.

Tot lid van de directie van het verhoogd militaire pensioenfonds, de luitenant kolonel der genie W. C. von Schierbrandt.

Tot onder-konstruktur bij den artillerie konstruktiewinkel te Soerabaya, de tweede luitenant der artillerie D. Straatman, van het personeel.

Bij Koninklijk besluit van 27 Julij 1853 no. 51, is aan den oost-indischen ambtenaar W. F. Nemnich, laatstelijk assistent der eerste klasse bij het boschwezen in de residentie Rembang, op Java, met verlof in Europa, op het daartoe door hem gedaan verzoek, verleend een eervol ontslag uit 's lands dienst.

Civiel Departement.

ONTHEVEN:

Eervol, uit de betrekking van sekretaris der residentie Bezoektevens vendumeester aldaar, C. Overdijk.

BENOEMD:

Tot omgaanden regter in de eerste afdeling op Java, mr. J. G. Lange, thans omgaande regter in de vijfde afdeling.

Tot sekretaris der residentie Bezoektevens vendumeester aldaar, L. W. D. Monod de Froideville, thans sekretaris der residentie Madioen.

Tot sekretaris der residentie Madioen, tevens vendumeester aldaar, J. D. Mispelblom Beijer, thans kommissie op het bureau van den assistent-resident van Patjitjan.

Tot controleur der tweede klasse in de Ommelanden van Benkoelen, A. C. E. van Sorgen, thans ambtenaar ter beschikking van den assistent-resident van Benkoelen.

Bij het Bureau van den Chef van den Waterstaat en 's Lands Civiele Werken.

Tot hoofdkommissie, D. Boes Lütjens, thans eerste kommissie bij de directie der produkten en civiele magazijnen.

Tot eersten kommissie, J. F. Eijzenbooren, thans tweede kommissie bij genoemde directie.

Tot tweeden kommissie, F. W. Boes Lütjens, thans derde kommissie bij genoemde directie.

BEVORDERD:

Bij de Directie der Produkten en Civiele Magazijnen.

Tot eersten kommissie, B. C. Nolthenius, thans tweede kommissie bij die directie.

Tot tweeden kommissie, G. van Reijn, thans derde kommissie bij die directie.

OVERGEPLAATST:

Bij het Bureau van den Chef van den Waterstaat en 's Lands Civiele Werken.

Als zoodanig, de derde kommissie bij de directie der produkten en civiele magazijnen C. M. de Rochemont.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kulturen H. W. Palm.

MACTIGING VERLEEND:

Tot uitreiking eener akte van toelating tot uitoefening der genees-heel- en verloskundige praktijk voor de assistent-residentie Suma-nap (Madura), aan den onlangs uit Nederland aangekomen parikulioren geneesheer L. C. van der Voort.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ma. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie H. Tobinga.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte:

Aan den kapitein der infanterie P. F. van Gorkum.

Aan den eersten luitenant der infanterie op non-aktiviteit J. B. A. Schorror.

(Voor het land) Op Zaterdag den 31sten December 1853 zal voor 's lands pakhuizen mede verkocht worden 16 stuks metalen Muntpersen; 97 Gietflesschen, eenige Houtwerken en Bamboe, al komstig van een gesloopt Waterrad, liggende op het Etablissement der pletmolten te Tawang-Sarie, eenige Koffij en eenige voor den dienst overtollige en afgekeurde Goederen, als mede 17 krandsjans vochtige Suiker. SOERABAYA, De Algemeene pakhuismeester, 21 December 1853. VAN MEERTEN.

WOENSDAG 28 DECEMBER.

SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS.

De lessen op de beide Gouvernements scholen zullen weder aanvang nemen, met Maandag 2 Januarij 1854. SOERABAYA, Ter ordonnantie der kommissie. 23 December 1854. J. HAGEMAN Jcz. Secretaris.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Donderdag den 29sten December 1853. Voor de toko van den Heer S. H. WANDERS, in de Gatottan, van diverse TOKO-GOEDEREN.

Op Vrijdag den 30sten December 1853. Voor de toko van den Heer G. BEHREND, in de stad, van diverse TOKO-GOEDEREN: en Uitbesteding, in het Residentie-kantoor, voor de OVERVOER gedurende 1854, van HOUTWERKEN van 's Lands stapelplaatsen in de Residentie Soerabaya, naar Batavia.

Op Zaterdag den 31sten December 1853. Voor 's Lands algemeene pakhuizen, voor rekening van het Gouvernement, van diverse OVERTOLLIGE GOEDEREN, en eenige KOFFIJ, ten voor rekening van degenen dien zulks mogten aangaan, van 50 BALEN DRILLS.

SOERABAYA, den 28sten December.

Heden morgen omstreeks ten 3 ure, ontstond er brand in de kampong Lauang Seketeng, nabij het nieuwe kerkhof alhier, welke dusdanig in hevigheid toenam, dat binnen den korten tijd van slechts anderhalf uur, 41 bamboezen en 2 steenen huizen in den asch waren gelegd, waarvan de schade, zoowel den bewoners als den eigenaren dier huizen toegebracht, gezamenlijk op p. m. f 4179 wordt begroot. Men verhaalt dat de oorzaak van dit treurig geval, hoofdzakelijk aan onvoorzigtigheid is toe te schrijven; eene vrouw zoude namelijk bezig geweest zijn, om iets te koken en te veel vuur gebedigd hebbende, kwam hetzelfde, tijdens dat zij zich verwijderde, met de bamboezen pagger van haar huis in aanraking, en doordien de hulp niet spoedig genoeg opdaagde, heeft het zich tot de belendende gebouwen uitgebreid.

Partikuliere berigten uit de Molukkos melden ons, dat in de nabijheid van het eiland Keij, twee eilanden, van de grootte van het Poelo-Pisang eiland, uit zee zijn verzezen. Men meent, dat dit merkwaardig natuurverschijnsel in verband staat met de vreeselijke aard- en zeebevingen, welke die streken op den 26sten November hebben geteisterd. De grond dier eilanden is nog week en goudgeel van kleur; de Gouverneur der Molukkos zoude spoedig een stoomschip derwaarts gezonden hebben, ten einde een bepaald onderzoek naar derzelver wezenlijke gesteldheid te doen.

Het plegen van diefstallen schijnt alhier aan de orde van den dag te zijn; kort achtereenvolgens hebben er drie plaats gevonden, namelijk:

In den nacht van den 15^{den} dezer werd, volgens opgave van een Chinees, van hem ontvreemd eene som van f 1600; hoezeer de politie van braak als anderszins niets in zijn huis heeft kunnen opmerken, zoodat het middel waarmee dit feit is gepleegd, alsnog tot de duisterheden behoort. Vervolgens heeft op den 17^{den} in eene toko eene diefstal plaats gehad; men vond des morgens de voordeur derzelve open, zonder dat daaraan eenig geweld was gepleegd; in eene goed gesloten glazen kast waren twee ruiten opengeslagen, waaruit eenige kostbaarheden ter waarde van ongeveer f 2000 zijn verdwenen; men denkt, dat iemand 's daags te voren in de toko zich heeft weten te verschuilen, anders had het feit niet zeer gemakkelijk kunnen gepleegd worden, vermits bedoelde deur van binnen door eenen boom goed gesloten was, en te meer nabij dezelfde twee schildwachten op post stonden, die nu niets van het geval gezien hebben.

Eindelijk werd door middel van overklimming en braak in den nacht van den 23sten, wederom eene andere toko

door misdadigers aangerand; men heeft de kleine kas daaruit ontvreemd, waarin zich gelukkig niet meer dan co. f 220 bevonden; eene trommel met gekwiteerde rekeningen mede daaruit gestolen, vond men des morgens in een der stegen te dezer plaats terng.

Nien zegt dat men de daders van dezen diefstal op spoor is, doch dat men nog niets van de twee eerstgemelden heeft ontdekt.

(Slot van het verslag der tentoonstelling te Batavia)

RESIDENTIE BANKA.

Eene collectie van monsters tin en andere ertsen, waaronder zich een bijzonder fraai exemplaar magnetijzer bevindt en eenige van tin vervaardigde voorwerpen, zijn van daar ontvangen.

Een stempel en knoopjes geslepen van Bergkristal zijn uitmuntend schoon, zoo ook de verschillende zijden, met gouddraad doorweven kleefjes.

Belangwekkend is eene kris, voorstellende eene tinmijn met de daartoe behoorende gebouwen als het Kongsie huis, woningen der arbeiders, keukens, offerhuis, smeltovens enz. benevens de gereedschappen en de waterleidingen.

De modellen van woonhuizen, schepen, gereedschappen, werfgeestelen en twee stokken van akar bahar zijn de beschouwing overwaardig.

RESIDENTIE BILLITON.

Van Billiton is eene verzameling tinerts benevens een paar schuitjes tin ontvangen. Zoo ook eenige monsters ijzererts en daaruit gegoten staafjes.

CELEBES.

GOVERNEMENT MAKASSAR.

Hoogst eigenaardig zijn de van daar ingezonden verschillende soorten van geneesmiddelen voor diverse ziekten: monsters van de alom bekende Makassar olie en meer andere oliën, benevens onderscheidene zaden en vruchten; een monster alom bekende roode vischjes, kuit van visch, seboela visschen of Inlandsche haring, lontig agar agar en eene schoone collectie schildpad, ingezonden door den heer S. G. Weyergang.

Prachtig mogen genoemd worden de verschillende poppen, die Boeginesche en Makassarsche vorsten, in hunne statiekleding, voorstellen en die voor eene groote goudswaarde met goud en juweelen zijn versierd.

Ook van daar hebben wij opgemerkt diverse wapenen waaronder een zoogenaamd Baadjoe rante, ingezonden door Z. H. den koning van Goa. Keurig bewerkte bloemen met reukwerk fijn gevlochten, Boeginesche manden, dozen en mutjes (Lanko-ara) en tonwerk van talavezen, terwijl een Boeginesche waterkruij bijzonder kunstig is bewerkt.

RESIDENTIE BORNEO.

Van de Westkust van Borneo is door den heer R. C. van Prehn ingezonden eene collectie van wapenen, zoo als dezelve daar door de Chinezen worden gebruikt en vervaardigd. Een stuk steenkool van Pangaron (Oostkust) nagenoeg twee kubieke voeten inhoud hebbende trof onze aandacht; ook zagen wij nog een monster steenkool van Salembouw (Westkust Borneo) en een monster ingezonden door den heer Wijnmalen, van eene laag, aan den dag komende op 3 palen Z. O. van Banjoearang nabij de rivier Maroeka. Nog zijn van de Zuid-Ooster afdeling schoone monsters was en drakenbloed ontvangen, benevens Bukeen, pistoollopen, sabels en krissen, welke bijzonder fraai gedamaseerd en door den heer S. G. A. Gallois ingezonden zijn.

Ook zijn van daar nog ingekomen een stuk Bergkristal en eenige fraaije monsters Gutta Percha schoon vervaardigd, zoogenaamd zilver laken benevens Dayaksche cigarenkokers en vlechtwerk, waaronder twee van bamboes vervaardigde matjes en hoefdkussen, benevens een aldaar gemaakte en in gebruik zijnde diamanten schaal, welke drie laatste voorwerpen door den heer G. W. Ossawyer zijn ingezonden.

RESIDENTIE PADANG.

(SUMATRA WESTKUST)

Allerbelangrijkst voor de wetenschap zijn de van daar ontvangen geognostische en mineralogische voorwerpen waaronder vermeldingswaardig zijn eene verzameling van de Padangsche bovenlanden, ingezonden door den kolonel van der Hart. Stoffgoud, goudhoudend kwarts, goud-, koper-, tin-, kwik-, ijzer- en looderts, zwaavel, schoone monsters van marner, monsters kamfer met daaruit vervaardigde olie, wasworten, drakenbloed, diverse voortbrengselen uit het plantentrijk, waaronder fraaije monsters gutta percha met keurig daaruit vervaardigde voorwerpen. Ook koperwerk, modellen van Maleische woonhuizen benevens modellen van kunstig en zeer doelmatig ingerichte watermolens, waardoor het water verscheidene voeten kan worden opgevoerd. Kleederen, wapenen, strijdrokken en schilden der Batoe eilanden, zwaarden, dolken, messen en pieken door de Maleijers vervaardigd. Een bijzonder groote en zware olyphants tand, rhinoceroshoorns, doch vooral verdienen te worden opgemerkt het Padangsch goud- en zilverwerk, keurig van uitvoering en vervaardigd in de afdeling Tanah Datar en prachtige van daarmede afkomstige, met goud- en zilverdraad doorweven zijden kleefjes.

RESIDENTIE BENKOELÉN.

Van deze plaats kwamen in eenige fraaije monsters van voortbrengselen van culture als soe lie, nootmuskat, witte en zwarte peper, een schoon monster gutta percha en loganolie met de vruchten, waaruit dezelve wordt vervaardigd, benevens het model van eene zeer eigenaardig geconstrueerde kar (pedati).

RESIDENTIE PALEMBANG.

Wat de aandacht overwaardig is zijn eenige koppen van den ivoorvogel, waaruit keurig gesneden krisheften worden vervaardigd. De van daar ontvangen scapens zijn goed bewerkt; de zijden en geweven stoffen zijn de aandacht overwaardig, terwijl het verlakt en de uit ivoor vervaardigde voorwerpen zeer sierlijk zijn. Onderscheidene voortbrengselen zijn mede ingekomen, waaronder verdient gemeld te worden gom elastiek, drakenbloed, gambier, tabak, was, benzoin, hartsoorten enz. en mag hier ook wel melding gemaakt worden van een eigenaardig vervaardigde molen, waardoor men de kapas van desselfs pitten zuivert.

Op Vrijdag den 30sten December 1853

Zal bij R. M. PEREIRA uitgekapt zijn

EEN

BRILLANT FACTUUR

MEUBELN EN ARTIKELN VOOR HEEREN, DAMES EN KINDEREN.

Uit de eerste Fabrieken en van de beste kwaliteiten,
tegen zeer billijke prijzen.

AANGEBRAGT PER CATHARINA MARIA.

Spiegels, van verschillende afmetingen en soorten, in lijsten en met voetstuk.

Schilderijen in vergulde lijsten, voorstellende diverse onderwerpen uit de *Galerie pour rire*, *Numa*, *Soirée de garçons*, *Petites et grandes entrées*, enz. enz.

Verschiedene fraaie **Plaatwerken**, voorstellende: *Louis Napoleon III te paard*, *le Depart*, *l'Attente*, *Confessions d'un brigand*, *le bœuf*, *La vie d'un gentilhomme*, *Mazeppa*, *les Batailles d'Austerlitz*, *Marengo*, *Maskowa* enz. enz.

Diverse mahonie-houten **Meubels** als: **BOEKENKASTEN** met glazen deuren,

TOILETTES met waschtafel,

Ronde **Tafels** met marmerenblad,

Ovale idem. met idem.

Toilettes duchesse,

Idem. *Imperiales*, nouveau genre,

Idem. *Commode*,

Consoles met marmeren blad en spiegel,

Linnen kasten,

Canapés à Louis XV,

Fauteuils à idem.

Idem. *à Voltaire*,

Voetbanken met fluweel bekleed,

Ijzeren **Geldkasten** met kunst-sloten,

Diverse **Glas- en Aardewerken** als:

Een groot assortiment Water-, Wijn- en Likeur Glazen (Gondole atsoen), Kaasschalen en Dekfels, Zout vaatjes, Compoten, Bladen voor compoten, Wit porseleinen eet serviezen voor 24 personen, Porseleinen theeserviezen met 5 groote stukken 1 botervlootje, 12 kopjes en schoteltjes, 12 dessert bordjes, 2 schotels, alles met ver-

gulde randen, Porseleinen **Bloemvasen**, **Tête-à-tête**, enz.

Capsules voor fleschen,

Diverse **Parfumerien** en **Zeepen** als:

Eau de Cologne, Eau Tonique, vinaigre des princes, vinaigre Monpellier; Elixer, Amandel zeep, Pommades, Cosmétiques, Tandepoeder enz. enz.

Flacons,

Fijn Heeren **Hemden**,

Gekleurde idem.

Gebloemde idem.

Italiaansche Heeren **Stroohoeden**,

Kinderhoeden, paille fantaisie,

Zwarte zijden **Hoeden**,

Idem. idem. met spiegel,

Hoeden, beaux-fariniers,

Lakenschen en fluweelen **Petten**,

Coiffures met bloemen,

Fraaie **Bloemruikers**,

Horduur wol van verschillende kleuren,

Stramien,

Tapisseriën voor pantoffels, Tabouretten, Bouquetten, Kussens. enz.

Kinderspeelgoed van de eerste kwaliteit en alle mogelijke

soorten,

Kinder- en Gezelschapsspellen,

Fraaie **Poppen** van alle mogelijk soorten; **Echarpes**, van

zijden, taf en kant,

Mantilets orientales,

Handchoenen voor Heeren en Dames van glacé, zijde enz.

Prachtige **Parures**, **Garnitures**, **sijne Goudwerken** enz.

(422)

ALLE SOORTEN VAN PROVISIEN IN BLIK.

V E N D U T I E

Op Donderdag den 29sten December, bij S. H. WANDERS, van diverse NEGOTIE GOEDEREN, alsmede van eene partij DELFTSCHE GRASBOTER. (401)

Op Zaterdag den 31sten December, zullen na afloop der gouvernements vendutie, voor de algemeene pakhuizen, voor rekening van wien zulks mogt aangaan verkocht worden, VIJFTIG BALEN, DUIZEND STUKS, min of meer beschadigde HOLLANDSCHE DRILLS onlangs uit Nederland aangevoerd per het schip ROTTERDAM. (402)

PAS ONTVANGEN

Nieuw DELFTSCHE GRAS BOTER, DIVERSE DRANKEN, PROVISIEN in blikken, SEIDLITZ POEDER en BOTER per pond; bij (423) H. VAN DE VELDE.

PAS ONTVANGEN

bij Van Driessche.

Versche Limburgsche KAAS, benevens KNICKERS. (419)

LET WEL.

De ondergeteekende geeft kennis dat hij zich gevestigd heeft te Soerabaya, in de Werfstraat nabij de Kaliemaas, als LEVERANCIER van SCHEEPSBEHOEFTE, VERVERSINGEN en PROVISIEN. (418) C. SCHOEWERT.

J. J. VAN DEN BERGH.

MUZYKMEESTER en STEMMER van PIANOFORTE woont in de straat achter het Hotel de Commerce. (414)

Puik MANILLA SIGAREN à f 6.— Rec. per 100 stuks, bij (420) VAN DRIESSCHE.

Bij Van Driessche te bekomen.

IN GROOT FRANSCH FORMAAT MET DUBBELDE KOLOMMEN.

LIVRES DE CAISSE, groot 9 boeken à f 30.— Rec.

IDEM. " 5 " " " 8.— "

JOURNALEN " 6½ " " " 25.— "

IDEM. " 5 " " " 18.— "

IDEM. " 4 " " " 12.— "

Benevens alle soorten van Boeken, geschikt voor kantoren

en fabrieken. (415)

LEES HIER.

Tegen Primo of Medio January 1854, wordt in huur gevraagd een LOGEABEL HUIS in den omtrek der *Kaliesoek*, den huurprijs van zestig guldens 's maands niet te boven gaande. Opgaven onder Lr. F. te bezorgen bij den uitgever dezer Courant. (421)

Prachtige BALVESTEN, COSTUUM HOEDEN en DEGENS voor Heeren Residenten, Assistent-Residenten en Controleurs, zilveren EPAULETTEN. Verder LAKENS, SATIN DE LAINE en TRICOTS. (404) H. C. GEUKEN.

ONTVANGEN

Fraaie zwarte en witte kastoren KINDERHOEDJES, prachtig gebloemd GORDIJN NETELDOEK, fijn geborduurd NETELDOEK voor baadjes, kanten TROUW SLUIJERS, gekleurde zijden ZAKDOEKEN, TARLATAN in alle kleuren, geborduurde BALKLEEDEN en vele andere artikelen, bij (405) E. MARTENS.

Pas Ontvangen bij van der Zwaan.

HET KEURIGE OOST-INDISCHE

GERSTEN BIER.

HAMMEN. BLIKKEN, PROVISIEN, ROLPENS, BORSTELWERK, enz. (390)

Wordt gevraagd iemand welke genegen is om als REMPLAÇANT voor den tijd van 4½ jaar tegen nader overeen te komene voorwaarden bij de Infanterie in dienst te treden. Reflecteerenden gelieven zich te adresseren onder Lett. Z. bij den heer Fuhri te Soerabaya. (412)

Bij van Driessche te bekomen.

PROPATRIA PAPIER van f 6.— à f 11.— Rec. FRAAI VERLIN PAPIER " " 4. 90 à " 6.— " Geliniërd PROPATRIA PAPIER, verder ENVELOPPES, VISITEKAARTJES, ROUWPAPIER en ZWART LAK, benevens andere SCHRIJFBEHOEFTE. (416)

PUIK PUIKE

MANILLA SIGAREN N°. 2.

A GL. 55.— REC. DE KIST

Van 1000 stuks tegen contante betaling. Verkrijgbaar in kisten van 1000, 500 en 250 stuks bij (408) R. M. PEREIRA.

PAS AANGEBRAGT.

Genever AVH., Cognac, Gras-Boter, Zwitsersche Kaas, Puik Haring, Rookvleesch, Hermitage, Hammen, Bloemkool in potten, Tafel- en Haagsche Beschuut, Manilla Sigaren N°. 2, Eng. Mostard, Tafel-Rozijnen en Amandelen, Aspergie Punten, Holland-sche Zuren in stopfleschen, Amerikaansche Beschuut en diverse sijne Wijnen, bij (408) BECHADE.

Uitgekomen bij Van Driessche

DE NIEUWE FRANSCH

CATALOGUS

Benevens een SUPPLEMENT, bevattende de laatst uitgekomen FRANSCH WERKEN. (417)

H. PETERSON

Te *Banjoewangie*, maakt bekend aan Heeren gezagvoerders van schepen, op hunne reis naar *Europa* van hier door de straat *Balis*, dat bij hem, zonder eenig opont-houd voor de reis, versche PROVISIEN verkrijgbaar zijn.

BANJOEWANGIE, den 10den December 1853. (394)

CHRISTMAS CAKE

To be had at the undersigned in 2 or 3 days notice, at moderate price. (407) LEROUX & BERNE.

Een jong mensch van goeden huize, onlangs uit *Nederland* gekomen, bekend met de administratie en eene goede hand schrijvende, wenschte gaarne geplaatst te zijn op eene Suikerfabriek. Hierop reflecterenden gelieven de brieven franco onder letter A. Z. te adresseren bij den uitgever van dit blad. (410)

VERKRIJGBAAR

Amerikaansch gezouten VLEESCH en TONG, bij (406) BECHADE.

EEN HUIS

TE HUUR in de *Chinesche Kamp*, geschikt voor een handelshuis, vis-à-vis de toko van de heeren KERVEL & Co, en te bevragen bij (409) R. M. PEREIRA.

Bij den boekverkooper E. FURRI is, tegen f 1.— rec. verkrijgbaar: KORTE SCHETS DER GESCHIEDENIS VAN NEDERLANDSCH INDIE. (364)

SOCIETEIT CONCORDIA.

De Directie der *Societeit Concordia* herigt HH. leden dat gedurende de West-mousson geene militaire muziek des Zondags avonds zal plaats hebben

(411) Namens de directie, De Secretaris, MOORREES.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Met het snelzeilend en voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt *Nederlandsch* schip *Nederland en Oranje*, Kapt. L. VAN DER PLAS, voerende een geëxamineerden scheepsdokter, binnen kort te vertrekken. Te bevragen bij

(413) De Agenten, FRASER EATON & CO.

SOCIETEIT CONCORDIA.

Op Zondag, den 1sten Januari 1854.

THE DANSANT.

(389) Namens de Directie, De Secretaris, MOORREES.

HET LEVEN DER NEGERSLAVEN IN NOORD-AMERIKA.

Vertaald naar het oorspronkelijke door P. MUNNICH.

— Ja Eliza! zoolang wij bij elkander zijn en ons kind bezitten, zullen wij gelukkig zijn. O, Eliza wisten onze vijanden slechts, welk een zegen het voor een man is, te gevoelen dat zijne vrouw en zijn kind hem toebehooren. Het heeft mij dikwijls verwonderd menschen te zien, die deze onwaardeerbare zegen genoten, en zich toch om allerlei kleinigheden bekommerden. O! ik gevoel mij rijk en sterk, ofschoon wij niets dan onze handen bezitten. Ik gevoel mij, als hadde ik niets meer aan God te vragen. Ja, ofschoon ik tot op mijnen vijfentwintigjarigen ouderdom elken dag hard gewerkt heb, zonder een duit geld, of een dak om onder te schuilen, of een stukje grond voor mij zelve te kunnen verkrijgen, toch zal ik dankbaar en tevreden zijn, als men mij nu maar alleen en met rust laat. Ik zal werken! Ik zal den heer Shelby voor het verlies van u en uwen zoon geld tot schadeloosstelling verzenden. Wat mijn vorige meester aangaat, meer dan vijfmalen heb ik hem vergoed, wat hij voor mij uitgegeven heeft; hem ben ik niets schuldig.

— Maar wij zijn nog niet buiten gevaar; Kanada is nog ver.

— Dat is waar; maar het komt mij voor nu reeds de vrije lucht in te ademen; zij schenkt mij nieuwe krachten.

Op dat oogenblik werden er buiten het kamertje eenige stemmen gehoord, die in een ernstig gesprek gewikkeld waren; spoedig daarna klopte men aan de deur, en Eliza opende dezelve verschrinkt.

Siméon Halliday trad binnen vergezeld van een broeder kwaker, dien hij onder den naam van Phinéas Fletscher voorstelde. Phinéas was lang en dun van gestalte, had vuurroode haren, en zijn gelaat kenmerkte groote scherpzinnigheid en listigheid. Hij bezat niet het vreedzaam, zacht, vroom voorkomen van Siméon Halliday; integendeel scheen hij beziel met eene bijzondere mate van vrijmoedigheid en vastberadenheid; en scheen niet weinig trotsch op deze bijzonderheden, die met zijne breedgerande hoed en de eigendommelijke spreekwijzen der kwakers slecht over een te brengen waren.

— Onze vriend Phinéas heeft iets belangrijks voor u en de uwen ontdekt, George; en het is goed dat gij het weet, zeide Siméon.

— Dat heb ik, begon Phinéas — en het bewijst, dat het altijd goed is op zekere plaatsen met één oor open te slapen; ik heb dat altijd beweerd. Gisteren avond bevond ik mij in eene kleine, afgelegene herberg. Gij zult u de plaats wel herinneren, Siméon; daar waar wij verleden jaar onze appels verkochten, aan die dikke vrouw met hare groote oorhangers. Ik was vermoeid, en strekte mij, in afwachting tot mijn bed gereed zou zijn, in een hoek op een hoop zakken uit; en waarachtig! ik viel in slaap.

— Met één oor open, Phinéas? vroeg Siméon bedaard.

Neen ik sliep vast in, met alles goed digt, en ronkte gedurende een paar uren, want ik was nog al vermoeid. Toen ik wakker werd zag ik rond de tafel eenige mannen zitten, bezig met drinken en praten; en ik meende goed te doen, alvorens geraas te maken, eens te hooren, waarover zij toch zoo druk spraken, vooral omdat ik vernam, dat zij het over de kwakers hadden. „Alzoo zijn zij naar de kwakers gevlugt,” zeide een van hen. Toen spitste ik mijne ooren, en hoorde dat zij over onze vlugtelingen handelden. Ik hield mij dus doodstil, en vernam al hunne plannen. George willen zij naar Kentucky aan zijnen meester terugzenden, ten einde hem als een voorbeeld voor andere slaven ten toon te stellen. Twee van hen willen zijne vrouw naar Nieuw-Orleans opbrengen, en aldaar voor eigen rekening verkoopen, zij hoopten achttien honderd dollars voor haar te krijgen; en het kind zullen zij aan den slavenhandelaar, die het gekocht heeft, teruggeven. Jim en zijne moeder zullen ook naar hunnen meester in Kentucky teruggezonden worden. Verder verhaalden zij, dat er in de nabijgelegene stad twee justitiebeambten waren, die hen vergezellen zouden, om u allen op te pakken. Nog spraken zij af; om de jonge vrouw voor den regter te brengen; en een dier schelmen, een dun en mager wezen met een honigzoeten tong, zal zweren, dat zij zijne eigendom is, en haar met zich medenemen. Ook kennen zij den weg dien wij van avond nemen zullen, en zijn van voornemens ons met hun zessen of achten te bespringen. En nu, wat staat ons te doen?

De verschillende houdingen der groep, op het vernemen dier tijding, waren de penseel eens schilders overwaardig. Rachel Halliday, die juist bezig was om het deeg voor de beschuiten te kneden, hief hare bemeelde handen ten hemel, terwijl op haar gelaat een diep medelijden geteekend stond. Siméon keek strak en peinzende voor zich uit. Eliza had zich om den hals haars echtgenoots geworpen, en zag hem vragende in de oogen. En George stond roerloos, met gesloten vuisten, en woedende blikken. Hij zag er uit, zooals ieder man er zou uitzien, wiens vrouw publiek verkocht, wiens zoon aan een gemeenen slavenhandelaar zou gegeven worden, en dat alles onder de bescherming der wetten eener christelijke natie.

— O, George! wat zullen wij doen? vroeg Eliza met eene bevende stem.

— Ik weet, wat ik zal doen, antwoordde George; en in de kamer tredende, kwam hij weldra met twee pistolen terug.

— Ha, ha, Siméon zeide Phinéas. — Gij ziet wat er gebeuren kan.

— Ik zie het, antwoordde Siméon zuchtende. De Heer geve dat het zoo ver niet komen zal.

— Ik wil niet, dat iemand uwer zich om mij aan gevaar blootstelt, zeide George. — Leen mij slechts een kar en zeg mij hoe den weg loopt, dan zal ik alleen tot de verspanningsplaats gaan. Jim bezit de kracht van eenen reus en den moed der wanhoop; en ik niet minder.

— Alles goed en wel vriend! hernam Phinéas, — maar gij hebt toch een wegwijzer noodig. Wat het vechten aangaat, doe dat liever alleen, ik houd er mij liever buiten, begrijpt ge. Maar ik weet een paar nuttige bijzonderheden omtrent den weg, dien gij niet kent.

— Maar ik wil niemand uwer aan gevaar blootstellen, antwoordde George nogmaals.

— Aan gevaar blootstellen? vroeg Phinéas met eene zonderlinge, en scherpen oogopslag. — Als er gevaar voor mij bestaat, laat het mij dan slechts weten; en ik verzeker u, ik zal mij zelve wel weten te klaren.

— Phinéas is een verstandig man en bij de hand, zeide Siméon; — en gij zult weldoen, u aan hem te houden. En, — voegde hij er bij, zijne hand op den schouder van George leggende en op de pistolen wijzende, — En, vriend, zijt niet haastig met die wapenen; jeugdig bloed is zoo heet.

— Ik zal niemand aanvallen, antwoordde George. — Al wat ik aan dit land vraag, is mij alleen en met rust te laten, en ik zal er in vrede uittrekken; maar, — hier zweeg hij een oogenblik, terwijl zijn gelaat verdonkerde, — maar mijne zuster werd op de markt te Nieuw-Orleans verkocht, en ik weet waarom men daar de vrouwen verkoopt; en zou ik dan nu bedaard aanzien hoe zij mijne vrouw medenemen om haar aldaar te verkoopen; terwijl God mij een paar sterke armen gegeven heeft om haar te verdedigen. Neen! zoo waarlijk helpe mij God! ik zal voor vrouw en kind tot mijnen laatsten snik vechten. Keurt gij mijn gedrag af?

— Geen sterfelijk wezen zal het afkeuren, George. Vleesch en bloed kunnen niet anders handelen, zeide Siméon. — Wee over de wereld van wege hare ergernis; maar dubbel wee over degene door wien de ergernis komt!

— Zoudt gij in mijne plaats niet hetzelfde doen?

— Ik bid den Heer, dat Hij mij niet verzoeken. Het vleesch is zwak.

— Ik geloof dat mijn vleesch in een dergelijk geval nog al krachtig zou zijn, zeide Phinéas een paar armen als de wieden van een windmolen zwaaijende. — Ik geloof niet vriend George, dat ik u in den steek zou laten als gij met iemand wat af te rekenen hadt.

— Bidden wij den Heer dat hij ons niet in verzoeking leidde, herhaalde Siméon.

— Dat doe ik ook, antwoordde Phinéas — maar als de verzoeking nu te sterk wordt; ze moeten dus oppassen, dat is alles.

— Men kan wel zien dat gij geen geboren kwaker zijt, zeide Siméon glimlagchende. — Gij hebt den ouden mensch in u nog niet geheel gedood.

Om de waarheid te zeggen, Phinéas had als houthakker langen tijd en de bosschen vertoefd, en was als jager den schrik van het wild gedierte geweest; maar eene schoone kwakerin gehuwd hebbende, besloot hij zich in de vriendenkolonie te vestigen. Hij was een eerlijk, matig en ijverig lid der sekte en er viel niets op hem te zeggen, maar zij die hem in geestelijk leven meer vooruit waren, zagen het met leede oogen aan dat hij niet dan langzaam hunne hoogte trachtte te bereiken.

— Vriend Phinéas heeft altijd zijne eigene wijze van handelen, zeide Rachel Halliday; — maar wel beschouwd, moeten wij allen bekennen, dat hij zijn hart op de rechte plaats draagt.

— Welnu, vroeg George, — is het dan niet noodzakelijk, dat wij onze vlugt verhaasten?

— Ik ben van morgen ten vier ure opgestaan en haaste mij hier te komen. Ik was uwe vervolgers twee of drie uren vooruit, indien zij bij hun plan van te vertrekken gebleven zijn. In alle gevallen zou het gevaarlijk zijn voor den donker te vertrekken, in de dorpen, die wij moeten doortrekken, is veel slecht volk, dat als het onze wagen ziet, ons verontrusten, en alzoo de reis vertragen zal. Doch over een paar uren kunnen wij het wagen. Ik ga nu naar Michaël Cross en zal hem verzoeken ons op zijne merrie te volgen, goed uit te kijken, en zodra hij een troep volk ziet naderen ons te waarschuwen. Michaël heeft eene echte hardlooper; zij kan alle andere paarden een goed eind achter zich houden; hij kan ons dus inhalen en waarschuwen als er gevaar is. Ik zal Jim en zijne oude moeder de paarden maar laten inspannen. Wij hebben een goeden kans voor ons om het station te bereiken, alvorens zij ons bereiken kunnen. Hebt dus goeden moed, vriend George. Het is de eerste keer niet, dat ik zulk een haghelijk karrewietje met uwe soort heb.

Na die woorden gezegd te hebben sloot, Phinéas de deur achter zich toe.

— Phinéas is slim genoeg, zeide Siméon.

— Hij zal zijn best voor u doen, George.

— Het doet mij toch leed, dat gij om onzent wil aan gevaar zijt blootgesteld.

— Gij zult ons verplichten, vriend George, daarover geen woord meer te reppen. Wij doen, wat ons geweten ons voorschrijft, en mogen niet anders handelen. En nu, moeder, ging hij voort zich tot zijne vrouw Rachel wendende, — maak wat haast, wij mogen de vrienden niet hongerig laten vertrekken.

Terwijl Rachel en hare kinderen bezig waren met het

bakken van brood, het braden van ham en andere toebeheerselen voor het avondmaal zaten George en Eliza in hunne kleine kamer, in elkanders armen en over zoodanige onderwerpen sprekende, als kan verwacht worden van echtgenooten, die welligt over weinige uren voor altijd van elkander zullen gescheiden worden.

— Eliza, begon George, — zij, die vrienden, huizen, landerijen, geld en alle levensbenoodigdheden bezitten kunnen elkander niet zoo beminnen als wij, die niets hebben. Alvorens u te kennen, Eliza werd ik door niemand, behalve door mijne ongelukkige moeder en zuster, bemind. Ik zag hoe bedroefd Emilia was op den morgen van den dag, waarop de slavenhandelaar haar wegvoerde. Zij kwam in den hoek, waar ik eliep en zeide: „Ongelukkige George! uwe laatste vriendin gaat heen; wat zal er van u worden, arme jongen. Ik hief mij op, omhelsde haar weenende en snikkende. Ook zij stortte bittere tranen. Het ware de laatste vriendelijke woorden, die ik in tien lange jaren gehoord heb. Mijn hart verloorde en versteende totdat ik u ontmoette. En uwe liefde! zij was voor mij als eene opstanding uit den doode. Sinds dien tijd ben ik een nieuw mensch geworden. Daarom, Eliza, zal ik u tot mijn laatste druppel bloeds verdedigen! Zij zullen u niet van mij scheuren! Niemand zal u naderen, dan over mijn bloedig lijf!

— O Heer, wees ons genadig! snikte Eliza. — O! indien Hij ons slechts uit dit land wilde leiden. Dat is immers alles wat wij vragen.

— Is God op hunne zijde? hernam George, minder om zijne vrouw te antwoorden, dan wel om zijne eigene bittere gewaarwordingen lucht te geven. — Ziet Hij al hunne daden? Waarom laat Hij het dan toe? En zij vertellen dat de Bijbel vóór hen is; de magt is voorzeeker aan hunne zijde. Zij zijn rijk, gezond en gelukkig, en hopen in den Hemel te komen. En op aarde gaat hen alles voor den wind, zij kunnen gaan en leven waar zij verkiezen; Maar arme, opregte, getrouwe christenen, even goede christenen, misschien beter dan zij, wentelen zich in het stof aan hunne voeten. Zij koopen en verkoopen hen; en drijven handel met het bloed en de tranen der ongelukkigen. En God laat dat alles toe!

— Vriend George! riep Siméon uit de keuken. — Luister naar dezen Psalm. Het zal u goed doen.

George en zijne vrouw trokken hunne stoelen naar de deur en Siméon las het begin van den 73sten Psalm.

„Maar mij aangaande, mijne voeten waren bijna uitge-
„weken, mijne treden waren uitgeschoten.”

„Want ik was nijdig op de dwazen, ziende der god-
„deloozen vrede.”

„Want er zijn geene banden, tot hunnen dood toe en
„hunne kracht is frisch.”

„Zij zijn niet in de moeite als andere menschen en
„worden met andere menschen niet geplaagd.”

„Daarom omringt hen de hoovaardij als eene keten,
„het geweld bedekt hen als een gewaad.”

„Hunne oogen puilen uit van vet; zij gaan de inbeel-
„dingen des harten te boven.”

„Zij mergelen de lieden uit en spreken boosselijk van
„verdrukking; zij spreken uit de hoogte.”

„Zij zetten hunnen mond tegen den hemel en hunne tong
„wandelt op de aarde.”

„Daarom keert zich zijn volk hiertoe, als hun wateren
„eens vollen bekens worden uitgedrukt.”

„Dat zij zeggen: hoe zou God het weten en zou er
„wetenschap zijn bij den Allerhoogste.”

— Is dat niet juist zooals gij gevoelt, George?

— Inderdaad, antwoordde George; Het is even als hadde ik die regelen ter neder geschreven.

— Maar hoor dan nu ook het vervolg.

„Nogtans heb ik gedacht om dit te mogen verstaan,
„maar het was moeite in mijne oogen.”

„Totdat ik Gods heilighdommen inging en op hun einde
„merkte.”

„Immers zet Gij hen op gladde plaatsen; Gij doet hen
„vallen in verwoestingen.”

„Hoe worden zij als in een oogenblik tot verwoesting,
„nemen een einde, worden te niet van verschrikkingen!”

„Als een droom na het ontwaken! Als gij opwaakt,
„O, Heer! dan zult gij hun beeld verachten!”

„Als mijn hart opgezwollen was en ik in mijne nieren
„geprikkeld werd.”

„Toen was ik onvernünftig en was niets, ik was een
„groot beest bij U.

„Ik zal dan gedurig bij U zijn! Gij hebt mijne reg-
„terhand gevat.”

„Gij zult mij leiden door Uwen raad en daarna zult gij
„mij in heerlijkheid opnemen.”

„Wien heb ik nevens U in den hemel? Nevens U
„lust mij ook niets op de aarde.”

„Bezwijkt mijn vleesch en mijn hart, zoo is God de
„rotssteen mijns harten, en mijn deel in eeuwigheid.”

„Want ziet, die verre van U zijn, zullen vergaan gij
„roeit uit allen, die van U afhoereren.”

„Maar mij aangaande; het is mij goed nabij God te
„wezen; ik zet mijn betrouwen op den Heere Heere, om al
„uwe werken te vertellen!”

Die waarheidvolle woorden, op een plegtigen toon door den vriendelijken grijsaard uitgesproken weerklonken als heilige muziek in den ontroerden en verbitterden geest van George. De uitdrukking van woede op zijn gelaat maakte plaats voor zachtmoedigheid en onderwerping.

— Indien alleen deze wereld bestond, George, ging Siméon voort, — dan zoudt gij inderdaad mogen vragen: waar is de Heer? Maar dikwijls zijn zij, die op de aarde het minste bezitten, uitverkoren voor zijn Koninkrijk. Stel uw vertrouwen op Hem; wat u ook in deze wereld overkomt, hiernaals zal Hij u regt laten wedervaren.

(Vervolg hierna.)

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

20 Dec. A. Dekker en O. Patcha, beide van Madura; H. S. Couwenberg, P. G. Lieder en C. van Vliissingen; allen van Pasoeroean. — 21 Dec. Hr. J. H. Levers, van Modjokerto; G. A. Hoedt, van Sumanap. — 22 Dec. J. C. Sajers W. II. van Dam, en Mev. C. A. Gagel, allen van Pasoeroean; F. Makenzie, van Batavia. — 23 Dec. Mej. W. Groothuizen, van Macasser. — 24 Dec. C. Ligtentberg, van Toeban; wed. Damwijk en W. C. Pielat, beide van Madura; J. Vreede, van Toeban.

HOTEL MONTOT.

20 Dec. van Zijp, Mooi en P. Vader, allen van Batavia; van Geureke, van Mollukkos. — 23 Dec. van Marion,

D. A. Zijlstra, beide van Batavia. — 22 Dec. Tekelenburg, van Batavia. — 26 Dec. Mellink, van Batavia. — 24 Dec. J. A. Ballot, van Batavia. — 27 Dec. Douwes Dekker, van Bodjonegoro. — 26 Dec. Wetzelaar, van Samarang. — kapt. Matten, van Batavia.

MARINE HOTEL.

21 Dec. Dunlop, van Malang; Montoft, van Pasoeroean. — 22 Dec. Wilett, uit de stad; Hugenholst, en echtgenoot Verschoor en familie en van Oosterom, allen van Ambon. — 23 Dec. Klomp, van Pasoeroean; Stavenisse de Brauw, van de reede; van Daalen en familie, van Menado; van de Ree, van fort Erpsprins. — 24 Dec. Jonkbee de Brauw, van fort Erpsprins; van Leent en Brown, beide van de reede. — 25 Dec. Rolff en Recart, beide van de reede. — 26 Dec. Zeilstra en Gortmans, beide van Batavia.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallent.

H. Meijer, de Lanoy, Z. Batavia 14 Dec. — J. C. van Espen, Redeker, Z. — A. C. M. Bik, van Lier, D. Batavia 17 Dec. — Echtgenoot van J. P. Brodie, D. Batavia 14 Dec. — M. W. Cabri. Fischer, D. Batavia 14 Dec. — J. H. M. Kessler, Op de Laeij, Z. Batavia 15 Dec. —

Overleden.

W. H. Budach, Cheribon. 2 Dec. — A. Saffinger, 43 j. Remoening (Soerabaya) 2 Dec. — D. G. Reitz. Aan boord van de Hendrika 7 Julij — Dochtertje van H. Holländer, Samarang. 8 Dec. — E. R. Pelling, Pasoeroean. 20 Dec. —

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec. 20	Nederl. Ind.	Rembang.	Oedin bin Djenal.	Banjeremassing.
"	"	Nijverheid.	J. N. Mooi.	Batavia.
"	Nederl. Ind.	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panaroekan.
"	"	Sumatra.	P. Vader.	Macasser.
"	21 Balische	Kiem Tjoansing.	Tjoa Kho.	Balie (Ampenan).
"	22 Nederl. Ind.	Blora.	H. Holtz.	Batavia.
"	"	stoomschip Ambon.	F. A. B. Hugenholts.	Kema.
"	"	Sara Alidamana.	H. A. Tekelenburg.	Batavia.
"	"	Hendrina.	A. van Marion.	"
"	23 " "	Djoeharie.	Keagoes Moht Asseck.	Balie (Ampenan).
"	26 " "	Sarie Toendjoong.	Loei Tjeh.	Samarang.
"	Nederl.	De Stad Nijmegen.	P. W. Mellink.	Batavia.
"	Nederl. Ind.	Catharina Maria.	G. I. Gortman.	"
"	"	Anna Maria Henrietta.	H. F. Zeijlstra.	"
"	"	Elisabeth en Johanna.	J. A. Ballot.	"
"	27 " "	Atiat Tulbarie.	Sech Abd. Rachm. b. Osman Bahasoan.	"
"	"	Fathool Barie.	Sech Said bin Osman Bahasoan.	"

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec. 20	Nederl.	Java Koerier.	F. G. Rienets.	Nederl. over Proboling.
"	"	Schelde.	P. van Daljn.	Nederl. over Panaroekan.
"	"	Jan van Brakel.	A. J. Delclisur.	Ned. over Bez. en Panar.
"	"	de Nederwaard.	S. A. Meijer.	Rotterdam.
"	"	Merkurius.	J. H. Walter.	Balie (Ampenan).
"	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
"	"	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panar. over Proboling.
"	Nederl.	Amphitrite.	D. Grim.	Nederl. over Banjoewangie.
"	Engelsche	Sophia Fraser.	A. Griffin.	Balie (Ampenan).
"	25 Nederl.	de Dankbaarheid.	W. Postina.	Amsterdam.
"	Nederl. Ind.	Atiatul Maulah.	Sech Sehan bin Said Baeseer.	Grissee.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.	Alblasserdam.	K. H. Pott.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
"	Anstratie.	R. A. Tange.	"	B. J. van Eck & Co.
"	Maximiliaan Theodoor.	K. G. de Veer.	"	Fraser Eaton & Co.
"	Rotterdam.	P. Vis.	"	"
"	Urania.	K. Teijlaar.	"	Granpré Moliers & Co.
"	Helena Christiena.	A. van Callear.	"	Fraser Eaton & Co.
"	Nederland en Oranje.	L. van der Plas.	"	"
Nederl. Ind.	Anthoinette.	F. Chasteau.	Molukkos via Macaser.	Gezagvoerder.
"	Almansoor Sarie.	Mohamad Said.	Banjeremassing.	"
Nederl.	Derkiens Titia.	W. van Zijp.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. Ind. bark Rembang, 12 Banjerezen. — Met het Ned. Ind. stoomschip Langen Lamongan, Mev. Eijner, 10 Javannen en 2 Chinezen. — Met de Ned. Ind. bark Blora, de heer F. Mackenzie. — Met het Ned. Ind. stoomschip Ambon, de heeren van Geuricke, en 1 kind, Fonthanes, Thieme en echtg., van Oosterom en fam., Verschoor en fam., van Dalen en fam., 3 Arabieren, Z. M. troepen en bannelingen. — Met de Ned. Ind. bark De Stad Nijmegen, kapt. Schoenmaker en fam. — Met de Ned. Ind. bark Anna Maria Henrietta, de heeren J. E. Manden, P. Wetzelaar met 2 kinderen en 4 bedienden. — Met de Ned. Ind. bark Atiat Tulbarie, de heer C. Conteron.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark Java Koerier, twee gepasp. en een gegageerde militair.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. Wachtkorvet Nehalania; schoenerbrik Sijlph, fregatschip Prins Hendrik der Nederlanden, stoomschip Suriname, Celebes; schoener Aruba; Gouv. schoener Haai; de schepen Barend Willem, Rotterdam, Fatahool Moebarak, stoomschip Padang; de barken Fatal Maïn, Hoksoen, Camba Toorida, Slat Elvrat, Bacht Mastora, Formosa, Sea Breeze, Machtilda Cornelia, Abdul Hassim, Urania, Mathilda, Maximiliaan Theodoor, Nauwan Eljoesoor, China, Assad Dullah, Helena Christina, Ida Elizabeth, Salma, Anstratie; Alblasserdam, Mentor, Bangalor, Reijrwaard, Nederland en Oranje, Almansoor Sarie en Derkiens Titia; de brikken Brahma, Antoonetta en Djoemating; de schoeners Fathal Rachman ths. hern. Selaparang, Heatlie, 29 April, Sweeping en Hoseeng; de kotters Tedok en Paulina.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

17 Dec. het Ned. schip Charlotta, gezagv. J. M. Sobels, van Sumanap; het Ned. schip Eolus, gezagv. G. Slichtenbree, van Pasoeroean. — 19 Dec. Z. M. stoomschip Vesuvius, gezagv. komm. luit. ter zee 1^e klasse P. A. Matthijssen, van Balie, passagier de assistent resident van Banjoewangie en gecommiteerde voor de zaken van Balie en Lombok, C. J. Bosch; het Ned. schip Noord, gezagv. H. R. Ruhaak, van Proboling; het Ned. schip Watergeus, gezagv. W. H. Kramer, van Panaroekan. — 22 Dec. het Ned. schip Emelie, gezagv. A. van der Koef, van Panaroekan.

VERTROKKEN.

17 Dec. het Ned. schip Carolina, gezagv. A. A. Graswinckel, naar Tjilatjap; Z. M. stoomschip Vesuvius, gezagv. komm. uit. ter zee 1^e klasse P. A. Matthijssen, naar Balie. — 18 Dec. het Ned. schip Charlotta, gezagv. J. M. Sobels, naar Tjilatjap; het Ned. schip Eolus, gezagv. G. Slichtenbree, naar Amsterdam. — 21 Dec. Z. M. stoomschip Vesuvius, gezagv. komm. luit. ter zee 1^e klasse P. A. Matthijssen, naar Balie; passagier de assistent resident van Banjoewangie en gecommiteerde voor de zaken van Balie en Lombok C. J. Bosch; het Ned. schip Noord, gezagv. H. R. Ruhaak, naar Rotterdam; het Ned. schip Watergeus, gezagv. W. H. Kramer, naar Rotterdam.

Schepen liggende ter reede.

Het Ned. schip Emelie.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

20 Dec. het Ned. Ind. schip El Machlaar, gezagv. Said Aboebakar bin Hoesin Molahalla, van Soerabaya. — 22 Dec. de Ned. Ind. brik Sie Anoeagahan, gezagv. Palembang, van Grisse, passagiers Mevrouw Frauss en familie.

Schepen liggende ter reede.

De schoeners Vorstelijk Genoeen, Sumanap, Mifrejoel Moelook. Maria, de bark Catharina Hendrika, de schepen Joodoel Wadoet, El Machlaar en de brik Sie Anoeagahan.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 20 December tot en met 26 December 1853.

AANVOER

Van Balie per de Ned. Ind. schoener Hosis gezagv. Tjoa Boenkis, agent GEZAGVOERDER. 36 pic. klapper olie, 30 pic. mangkoedobasten, 80 pic. kapas, 61 $\frac{1}{2}$ pic. koffij, 12 pic. kadele pittes, 1 pic. smeer, 3 kolangs Bal. tabak, 100 st. aan sp. matten, GEZAGVOERDER. Van Balie per de Ned. Ind. schoener Sweeping, gezagv. LIEM SAMMO, agent KWEN KING TJUAN. 82 krandsjans tabak, 7 pn. vogelneestjes, 32 pic. klapper olie, 5 pic. koriandersaad, 50 pic. dendeng en eenige kleinigheden, THN GOAN TJAN.

Van Batavia per het Ned. schip Derk Tetia, gezagv. W. van Zijp, agent B. J. van Eck & Co.

1973 st. staven pmten ijzer, 293 bossen ijzer, 2 vn. draad, 1 bos ijzerdraad, 1 kt. stalenpennen, N. H. M. Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark Rembang, gezagv. ORDIN, agent GEZAGVOERDER.

190 bossen rotting, 12439 st. maloeke matten, 4240 st. kadjang matten, GEZAGVOERDER.

Van Makassar en Balie Ampenan per het Ned. Ind. schip Sumatra, gezagv. P. VADER, agent N. H. M.

368 sn. wilde noten, 325 $\frac{1}{2}$ pic, 236 krandsj. kapas, 471 $\frac{1}{2}$ pic, 53 krandsj. kapas, 164 $\frac{1}{2}$ pic. 11400 bossen rotting, 600 $\frac{1}{2}$ pic, 126 $\frac{1}{2}$ thails stofgoud, N. H. M.; 252 krandsj. kapas, OMJ ONG KING.

Van Nederland via Batavia en Samarang per het Ned. schip Nijverheid gezagv. J. N. Mooi, agent FRASER EATON & Co.

1 blikke kist, 1 kt. kramen, van DELDEN; $\frac{1}{2}$ pijp bier, W. CORRE DE VRIES, 1 kt. diverse modewaren, KARTHAUS; 1 kistje eau de cologne, FRASER EATON & Co.; 1 kt. manufacturen en 1 pakje, GOSCH; 1 kt. instrumenten, van DER WAL; 1 kt. en 4 kelders provisien, van DER LINDEN; 4 kn. laken, manufacturen en kramen, GERSOM, 2 kn. stroo en zijde hoeden, DRELEMAN; 10 keldrs. lijn olie, 1 kelder stand olie, 2 keldrs. politoer olie, DUISHART; 4 kn. hoeden, petten, kleedingstukken en kramen, KOOSEN; 58 kn. en bn. manufacturen, 17 ka. glas en aardewerk, 3 monster pakjes, 1 kt. diversen, HOKSTRA GIJSING & Co.; 100 vs. boter, B. J. van Eck & Co.; 14 pn. koffij zakken, P. KERVEL & Co.; 1 kistje diversen, B. J. van Eck & Co.; 100 vs. boter, TIEDEMAN & van DER BURG; 50 vs. groentens, ORDER; 36 keldrs. vs. en ks. diverse provisien, ORDER, 20 keldrs. lijn olie, DUISHART; 308 vs., mn., kn. en ks. inhd. diverse provisien, dranken en eenige kleinigheden, FRIEDLANDER; 2 kn. provisien, 1 kt. vruchten op brandewijn, 21 coll. provisien, L. JOHAN; 459 coll. en ks. provisien, B. J. van Eck & Co.; 1 kistje boeken, 1 kistje kaas, van DRIESCHE; 4 bn. koffij zakken, FRASER EATON & Co.; 7 kn. manufacturen en 1 monster pakje, MAJOR MATZEN & Co.; 16150 st. draasinstrumenten 1 kistje glazuurlood, ORDER; 1 pakket notariële stukken, 75 kn. en vn. bier, 300 vs. boter, 50 ka. wijn, 1 kt. kalfsvellen, 81 kn. manufacturen, 1 monster pakje, 1 kt. changeant, 20 vn. bier, GRANPRÉ MOLIERE & Co.; 2 kn. muziek instrumenten, DIETZ; 57 kn., vn. en ks. inhd. provisien en diversen, 1 kistje monster, FRIEDLANDER; 3 ijzeren ligters en eenige diverse ijzerwerken, RAFFARD en FIEVEZ.

Van Balie per de Ned. Ind. bark Kiem Sam Sing, gezagv. TJOU KO, agent GEZAGVOERDER.

420 pic. rijst, 180 pic. klapper olie, 250 pic. kapas, 415 st. koe-huiden, 10 pic. moengsie, GEZAGVOERDER.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark Blora, gezagv. H. Holtz, agent A. DUISHART.

140 keldrs. genever, 46 kn. wijn, 1 kt. leder, 16 vn. bier, 20 kn. bier, 2 vn. bier, 5 kn. provisien, 16 mn. seltzerwater, 5 mn. brandewijn, 7 kn. rhijnwijn, 21 mn. madera, 8 mn. port wijn, 1 kt. papier, 1 kt. punch, 3 kn. siropen, 1 kt. sigaren, 10 kn. wiju, 25 vs. boter, 4 vs. kruid, ORDER; 10 kn. glaswerk, N. H. M.; en eenige provisien, dranken, kramen en manufacturen, ORDER; 390 keldrs. genever, 1 kt. manufacturen, RUIJL CHAMEN & Co.; 2 kn. manufacturen, ORDER.

Van Molukkos en Makassar per de Ned. Ind. stoomboot Ambon, gezagv. A. HUGENHOLTZ, agent W. CORRE DE VRIES.

2 pic. toelie, 730 bottels kajoe poetie olie, 42 $\frac{1}{2}$ pic. was, 10 kn. wit katoen, DIVERSE ARABIEREN; 18 kn. kajoe poetie olie, 56 kn. was, ADAM & Co.; 33 pn. was, 1 kt. schildpad, 2 monster kisten en 1 pak, HOKSTRA GIJSING & Co.; 4951 aan receptissen, FRASER EATON & Co.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark Atiatul Moulah, gezagv. SECH SEHAN BIN SAID BAUZIR, agent GEZAGVOERDER.

1 kt. kain pandjang, 10 bn. slendang, 10 st. machinerien, 3 bu. duffels, FRASER EATON & Co.; 2 kn. kat. goederen, ADAM & Co.; 5 kn. kat. goederen, FRASER EATON & Co.; 400 st. sp. matten en eenige Manufacturen, ORDER; 60 zn. tarwe, L. JOHAN; 50 keldrs. genever, FRASER EATON & Co.; 1 wagen, MAJOR MATZEN & Co.; 8 vn. ijzerwerk, 2 kn. muziek instrumenten, 1 kt. kramen, ADAM & Co.

Van Batavia en Samarang per de Ned. Ind. bark Almansoor Sarie, gezagv. MOHAMAT SAID, agent GEZAGVOERDER.

3 vn. gez. spek, 15 vn. azijn, 4 kn. portwijn, 1 kistje rhijnwijn, 5 kn. gedr. vruchten, ORDER; 5 ms. brandewijn, DEELEMAN; 2 kn. gev. katoen, 4 kn. gedr. katoen, P. KERVEL & Co.; 45 oxhd. brandewijn, 2 pn. drills, 4 ka. boeken en glaswerk, van Eck & Co.; 3 pn. molten dekens, 1 pak calicots, ORDER; 1 kt. papier, van DELDEN; 1510 st. ijzer, 400 pic., 20 ka. champagne, 20 ka. portwijn, 1 kt. kousen, 15 vn. bier, 1 baal cambriks, 50 pedatie assen, 1 pijp madera, 100 zn. tarwe, 1 kt. manilla sigaren, ORDER; 2 mn. seltzerwater, 145 vs. boter, van Eck & Co., 28 kn. diverse chn. goederen, manufacturen en kleinigheden, ORDER.

UITVOER

Naar Nederland per het Ned. schip Java Koerier, gezagv. F. G. RIENETS.

832 krandsj. suiker, 3007 $\frac{48}{100}$ pic., N. H. M.

Naar Nederland via Panaroekan per het Ned. schip Schelde, gezagv. P. VAN DUJN.

2037 kanasser suiker, 7501 $\frac{10}{100}$ pic., 500 pic. koffij, N. H. M.

Naar Nederland per het Ned. schip Nederwaard, gezagv. S. A. MEIJER.

2020 kanasser suiker, 7500 $\frac{61}{100}$ pic., 2520 pic. koffij, N. H. M.

Naar Nederland via Banjoewangie per het Ned. schip Amphitrite, gezagv. D. GRIM.

2786 kanasser suiker, 10141 $\frac{43}{100}$ pic., 1780 pic. koffij, 2 kn. madapollams, N. H. M.

Naar de Golf van Persie per de Ned. Ind. bark Nawar Eljoesoor, gezagv. C. MONTERO.

1201 krandsj. 4139 $\frac{13}{100}$ pic., suiker 1033 zn. suiker, 460 $\frac{80}{100}$ pic., 3 $\frac{1}{2}$ pic. salmondlejak, L. JOHAN.

Naar Amsterdam per het Ned. schip Dankbaarheid, gezagv. W. POSTMA.

1120 pic. koffij, 1211 krandsj. suiker, 4500 $\frac{34}{100}$ pic., N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER	N ^o .	16 per	picol f	11 $\frac{1}{2}$ f 11 $\frac{1}{2}$ —
Id.	"	15 "	"	"
Id.	"	14 "	"	"
Id.	"	13 "	"	"
Id.	"	12 "	"	"
KOFFIJ	per	picol f	25 $\frac{1}{2}$ f 27 $\frac{1}{2}$ —	
RIJST (CARGA)	per	kolang f	115 $\frac{1}{2}$ f 125 —	
Id. (WITTE)	"	"	125 $\frac{1}{2}$ f 155 —	
KOEHUIDEN	per	100 p.	f 240 —	
ARAK	per	legger.	f 45 —	
OLIE (KLAPPER)	per	picol f	20 —	
OLIE (KATJANG)	"	"	f 16 —	
KADJANG MATTEN	"	"	f 10 —	
ROTTING	"	"	f 6 —	

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Op Zaterdag den 31sten December 's avond ten half 7 uur.

Ds. BRUMUND.

Zondag, den 1sten Januarij des morgens ten half 9 uur.

Ds. SCHEUER.

Doopsbediening.

Nederduitsch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 1sten Januarij 's morgens ten half 9 uur.

1658

B 1

De Costport

1854

1658 B1

215

